Lietas Nr. C16101013

Arhīva Nr. C-0279-14

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2014. gada 23. janvārī

Jēkabpils rajona tiesas tiesnese L. Bārbale, izskatotrakstveida procesā civillietu **SIA „Ātrais kredīts"** mazā apmēraprasībā pret **/pers. B/**par naudas piedziņu,

konstatēja:

prasītājs SIA „Ātrais kredīts" (turpmāk - Prasītājs) iesniedzis tiesā mazā apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk - Atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 16.februārī Atbildētāja Prasītāja mājas lapā www.atraiskredits.lvaizpildījusi reģistrācijas formu, apliecinājusi, ka piekrīt Kredītlīguma noteikumiem (Kredīta līguma kopējie noteikumi, kuru AKST kods ir (E13B EFEF 4D18 69B9 AE83 9F0B 7935 2239) (turpmāk - Noteikumi) un apstiprinājis reģistrāciju, un no sava norēķinu konta /konta numurs/ uz Prasītāja kontu AS „Swedbank" /konta numurs/ veicis reģistrācijas maksājumu Ls 1 apmērā.

2009.gada 17.februārī Prasītājs uz Atbildētājas norādīto bankas kontu pārskaitījis pirmo pieprasīto kredītu Ls 100 apmērā, kuru Atbildētāja atgriezusi Prasītājam saskaņā ar Kredītlīguma noteikumiem, līdz ar ko Kredītlīgums ticis izpildīts.

Lai katru reizi nebūtu jāveic reģistrācija Prasītāja mājaslapā, uz šī paša Kredītlīguma noteikumiem 2009.gada 18.martā Atbildētāja pieprasījusi kredītu Ls 100 apmērā. Ņemot vērā, ka Atbildētāja atmaksājusi iepriekš izsniegto kredītu un Kredīta līgums nav ticis izbeigts, 2009.gada 18.martā Prasītājs uz Kredīta līguma Nr. E13B EFEF 4D18 69B9 AE83 9F0B 7935 2239 pamata pārskaitījis uz Atbildētājas norādīto norēķinu kontu pieprasīto kredīta summu – Ls 100.

Atbildētāja izvēlējusies kredīta nosacījumus, tos apstiprinājusi, saņēmusi no Prasītāja Kredītu nosacījumus apstiprinošu īsziņu. Prasītājs 2009.gada 18.martā pārskaitījis pieprasīto kredītu Ls 100 apmērā uz Atbildētājas norādīto bankas kontu, nosakot atmaksas termiņu 20 dienas, kas ir līdz 2009.gada 8.aprīlim, un procentus par Kredīta lietošanu, kas par 20 dienām ir Ls 20 saskaņā ar Noteikumu 3. punkta „Līguma slēgšanas kārtība" apakšpunktiem 3.2.2. - 3.2.6. un Aizdevuma speciālajiem noteikumiem.

Atbildētāja veikusi trīs kredīta atmaksas termiņa pagarinājumus, pēdējais ticis veikts 2009.gada 19.jūnijā, iemaksājot Ls 20, pagarinot kredīta atmaksas termiņu par 20 dienām (līdz 2009.gada 9.jūlijam).

Noteiktajā termiņā (līdz 2009.gada 9.jūlijam) Atbildētāja aizdevumu nav samaksājusi, kā arī nav veikusi kredīta procentu summas samaksu.

Tādējādi Atbildētāja uz prasības iesniegšanas dienu nav atmaksājusi Prasītājam parāda pamatsummu Ls 100.

Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu un Noteikumiem Atbildētājai ir pienākums maksāt arī nolīgto Kredīta procentu summu par Kredīta lietošanu. Prasītājs ar Atbildētāju vienojušies, ka Kredīta procentu summa par Kredīta pamatsummas lietošanu ir Ls 20 par 20 dienām (par laiku no 19.06.2009. līdz 09.07.2009.), taču Atbildētāja to nav samaksājusi, līdz ar to Atbildētājas kredīta procentu summas parāds ir Ls 1554. Bet sakarā ar to, ka procentu pieaugums nedrīkst būt lielāks par pamatsummu, Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētājas Aizdevuma procentus Ls 100 apmērā.

Atbildētāja savas saistības, saskaņā ar minētajiem Noteikumiem, noteiktajā termiņā nav izpildījusi. Līdz ar to, saskaņā ar Noteikumu 8. punktu „Noslēguma noteikumi", apakšpunktu 8.2. Prasītājs nosūtījis vairākus atgādinājumus, paziņojumus, brīdinājumus uz Atbildētājas norādīto elektroniskā pasta adresi. Atbildētāja nav paziņojusi Prasītājam par adrešu maiņu (ja tāda ir notikusi), nav reaģējis uz Prasītāja nosūtītajiem brīdinājumiem un līdz prasības iesniegšanai tiesā neuzskatījis par vajadzīgu doto aizdevumu

atmaksāt norādītajā termiņā, kā arī nav centies vienoties ar Prasītāju par citiem atmaksas termiņiem.

Ņemot vērā, ka Atbildētāja nav veikusi kredīta atmaksu, Prasītājs, saskaņā ar Noteikumu 5.1. punktu uzsācis aprēķināt līgumsodu 2 % apmērā no laikā neapmaksātās Kredīta summas par katru nokavēto dienu. Atbildētāja ir kavējusi 1534 dienas (no 10.07.2009. līdz 20.09.2013.).

Tā kā Atbildētāja saistības nav pildījusi labprātīgi, Prasītājs vērsies pret Atbildētāju, iesniedzot tiesā divus pieteikumus par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, un Prasītājam radušies zaudējumi Ls 10,50 apmērā, tas ir, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kurus Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētājas.

Atbildētājas parāds uz prasības iesniegšanas dienu sastāda Ls 410,50,kas sastāv no:

1) kredīta parāda Ls 100,

2) kredīta procentiem Ls 100,

3) līgumsoda Ls 200,

4) zaudējumiem Ls 10,50.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 1401., 1402., 1403., 1587., 1590., 1716., 1717., 1720. panta 2. punktu, 1721., 1724., 1756., 1763., 1773., 1775., 1943. pantu, Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētājas visu prasības summu Ls 410,50, un visus tiesāšanās izdevumus, kā arī lūdz noteikt Prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no neatmaksātās kredīta summas Ls 100, sākot ar sprieduma spēkā stāšanās brīdi. Prasītājs lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu Atbildētājai tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā. Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētāja paskaidrojumus par prasību nav iesniegusi, nav pieteikusi lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Saskaņā ar 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otro daļu, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbildētāja nav atspēkojusi prezumpciju par dokumentu saņemšanu.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav iesniegusi, iebildumus pret pieteikumu nav cēlusi, nav pieteikusi lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Lietu tiesa izskata rakstveida procesā, par ko pusēm ir paziņots 2013.gada 12.novembrī, nosūtot paziņojumu (lietas 34.lapa).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, bet apmierināma daļēji, un proti: pilnībā apmierināms prasījums daļā par galvenā parāda un līgumisko procentu piedziņu, bet prasībā par līgumsoda piedziņu apmierināma daļēji.

Lietā nepastāv strīds par to, ka Līgums noslēgts tiesīgi, līdz ar ko, saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tas uzliek līdzējiem par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Ar lietā iesniegtajiem 2008.gada 9.decembra Kredīta līguma kopējiem noteikumiem (lietas 13. – 14.lapa), Aizdevuma līguma speciāliem noteikumiem (lietas 15.lapa) un maksājuma uzdevumu Nr.566 (lietas 19.lapa), Prasītājs pierādījis Atbildētājas parādsaistību esamību.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Tiesai nav pamata apšaubīt pamatparāda Ls 100 apmēru, jo Atbildētāja tiesā nav iesniegusi parāda samaksas pierādījumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1756. panta noteikumiem pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1753. pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844. p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1763. panta 1. punkts nosaka, ka procentu pieaugums apstājas: 1) kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Tādējādi, ņemot vērā to, ka aizdevuma pamatsumma ir Ls 100, tiesa atzīst, ka procenti par aizdevuma lietošanu un kredīta atmaksas kavējumu piedzenami kredīta pamatsummas apmērā, tas ir Ls 100 apmērā, kā to lūdz arī Prasītājs.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Kredīta līguma 5.1. punktu puses vienojās, ka ja kredīta ņēmējs neveic kredīta atmaksu kredīta atmaksas dienā, tas maksā kreditoram līgumsodu 2 % apmērā no laikā nesamaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu.

Kredīta līguma 5.3. punktā noteikts, ka ja kredīta ņēmējs savlaicīgi neatmaksā kredītu vai tā daļu un /vai kredīta maksājumu ilgāk nekā astoņpadsmit kalendāra dienas no kredīta vai tā daļas atmaksas dienas, kredīta ņēmējs papildus maksā kreditoram līgumsodu Ls 20 .

Kā izriet no prasības pieteikuma, Prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu Ls 3068 apmērā par 1534 dienām, samazinot to līdz Ls 200.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantu tiesa izspriež civillietas saskaņā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, Latvijas

Republikas saistošiem starptautiskajiem līgumiem un Eiropas Savienības tiesību normām, kā arī ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2013. gada 12. marta spriedumā, lietā Nr. SKC-108/2013 ir atzinis, ka no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta vienpadsmitās daļas izriet, ka, pat neesot prasībai par kāda līguma noteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, tiesai uzdots šādu noteikumu nepiemērot, ja tas ir netaisnīgs no patērētāju tiesību viedokļa un izšķirot civiltiesisko strīdu, tiesai ir tiesības patstāvīgi izvērtēt līguma noteikumus pušu tiesiskās vienlīdzības, tai skaitā, labticīguma aspektā.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2011. gada 12. janvāra spriedumā, lietā Nr. SKC-25/2011, kurā vērtēts līgumsods 1 % apmērā, atzinis, ka līgumsods saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu ir pametums, ko kāds uzņēmies ciest sakarā ar savu saistību, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Piemērojot šo pantu burtiski līgumā noteiktajam līgumsoda apmēram - viens procents no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu, jānonāk pie secinājuma, ka parādnieks labprātīgi uzņēmies ciest sekas, kas, ja nokavējums būtu viens gads, matemātiskā izteiksmē gandrīz četras reizes pārsniedz pamatparādu. Vērtējot to pēc ekonomiskās būtības, jākonstatē, ka parādnieks uzņēmies nevis konkrēti izmērāmu ,,pametumu", bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai. Senāta ieskatā, likumā nevar

būt ietverta šāda līgumsoda būtība, jo, kaut arī Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, ir jābūt tā saprātīgām robežām, kuru noteikšana attiecīgos ekstremālos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principu.

Kā redzams, konkrētajā gadījumā Kredīta līguma 5.1. punktā pielīgts līgumsods 2 % dienā un, ja nokavējums būtu aprēķināts par vienu gadu, tad līgumsods ievērojami pārsniegtu pamatparādu.

Tā kā lietā nodibināts fakts, ka Atbildētāja ir kavējusi ar Līgumu uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka Atbildētājai Civillikuma 1716. panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms ievērojot taisnīguma un samērīguma principu.

Ņemot vērā minēto, Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720. panta jēgumu kopsakarā ar Civillikuma 1. pantu, tiesa atzīst, ka no Atbildētājas par labu Prasītājam piedzenams līgumsods 10 % apmērā no prasītās pamatparāda summas jeb Ls 10 (Ls 100 x 10 %) apmērā.

No lietās materiāliem secināms, ka ne līdz prasības celšanas dienai tiesā, ne līdz prasības izskatīšanai tiesā Atbildētāja parādu nav samaksājusi, iebildumus pret prasību nav cēlusi.

Prasītājs lūdz arī piedzīt no Atbildētājas zaudējumus Ls 10,50 apmērā.

Kā redzams no lietas materiāliem, tad ar Siguldas tiesas tiesneša 2011.gada 3.jūnija un Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatas nodaļas tiesneša 2012.gada 27.augusta lēmumu Prasītāja pieteikumi par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret Atbildētāju atstāti bez izskatīšanas. Ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi katrā lietā Ls 5,25 apmērā (kopā Ls 10,25) ir procesuāli izdevumi, kuru apmaksas kārtību reglamentē civilprocesuālās normas.

Civillikuma 1773. pants nosaka, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs - kad tas cēlies sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs - kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvaramā vara.

Tiesa atzīst, ka izdevumi Ls 10,50 apmērā nevar tikt atzīti par zaudējumiem Civillikuma 1773. panta izpratnē, un to rašanās ir saistīta ar Prasītāja brīvprātīgu izvēli, realizēt savas Civilprocesa likuma 406.^{1}pantā paredzētās tiesības un iesniegt pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, nevis tie cēlušies Atbildētāja darbības rezultātā. Tiesu praksē atzīts, ka jautājums par tiesas izdevumiem pieder procesuālām, bet ne materiālām tiesību normām *(Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2009. gada 21. janvāra spriedums lietā Nr. SKC-6).*

Tādējādi tiesa atzīst, ka ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi Ls 10,50 apmērā Prasītājam nav atlīdzināmi kā zaudējumi un prasība daļā par zaudējumu Ls 10,50 apmērā piedziņu ir noraidāma.

Atbilstoši Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā ar 2014.gada 1.janvāri un *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.panta otrās daļas un 7.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja piedzenamās summas konvertējamas *euro.*

Euro ieviešanas kārtības likuma 4. pantā noteikts, ka sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6. pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Atbilstoši minētajam Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz *euro* ir 1 EUR=0,702804 LVL.

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka Prasītāja prasība ir apmierināma daļēji un no Atbildētājas piedzenama kopējā parāda summa 298,80 *euro* (Ls 210) apmērā, tai skaitā: pamatparāds 142,29 *euro* (LVL 100), procenti 142,29 *euro* (Ls 100), līgumsods 14,23 *euro* (Ls 10).

Prasītājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem, ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas noteikumiem, daļēji apmierinot prasību, daļēji apmierināms arī Prasītāja lūgums par tiesas izdevumu piedziņu no Atbildētāja. Prasītāja labā no Atbildētājas piedzenama valsts nodeva proporcionāli prasības apmierinātajai daļai - 71,14 *euro* (Ls 50) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* (Ls 3,30).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu nosakāms 10 dienu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 199., 41., 195., 204.^{1},250.^{25} pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu **SIA „Ātrais kredīts”**, reģistrācijas numurs 40103183139, pamatparādu 142,29 *euro* (Ls 100), procentus 142,29 *euro* (Ls 100), līgumsodu 14,23 *euro* (Ls 10), kopā 298,80 *euro* (Ls 210), tiesāšanas izdevumus: valsts nodevu 71,14 *euro* (Ls 50), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (Ls 3,30), **kopējā summā 374,64 *e u r o*** (trīs simti septiņdesmit četri *euro* 64centi) **(Ls 263,30**), iemaksājot minēto summu Prasītāja norēķinu kontā LV41HABA0551021740568, AS „Swedbank”, pārējā daļā prasību noraidīt.

Noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā pēc tā stāšanās likumīgā spēkā.

Noteikt SIA „Ātrais kredīts” tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no Atbildētājas likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas - 142,29 *euro* (Ls 100), sākot ar sprieduma spēkā stāšanos dienu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Jēkabpils rajona tiesā.

Tiesnese L. Bārbale